

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sârbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

Ouo usque tandem..

†

Minoritarii maghiari sunt cam nepoliticoși și prea puțin își permit, abuzând de blândețea noastră și de gentilețea guvernului, care, cărtinitor ai ideilor pacifice, ce le și manifestă față de toți cetățenii minoritari ai țării, le dă și cam multe drepturi și privilegii de cari nici în a sută parte nu se bucură b'etli noștri trați din Ungaria și Jugoslavia.

Zicem că sunt nepoliticoși căci, acești minoritari dela noi, cari, cu orice fleac fug în streinătate, să se plângă în contra „teroarei valahe“ deși știu despre acelea de mai sus amintite, adică despre faptul, că în comparație cu românii noștri din țările învecinate, unde românii li se iau toate drepturile și sunt reduși la absolută tăcere, — ei aici la noi, se găsesc mai bine ca la ei acasă în Ungaria.

Nu șovinismul, ci simțul de dreptate ne face să amintim în aceste rânduri lipsa de nerecunoștință a concetățenilor noștri unguri!

Cetind ziarul „Brasoi Lapok“, din 31 Martie a. c. în articolul intitulat „Meddig még?“ — „Până când?“ — constatăm, că indignarea oricărui român este justificată în sensul celor de mai sus amintite, — nu trebuie să fii român... și te revoltă!

Ce zice acest articol (apărut pe fața I-ă a ziarului):

Introduce cu cuvintele aflătoare în vechiul testament, cari arată, că Dumnezeu a dat paserilor cerului dreptul de a domina liber spațiul atmosferic și că la fel peștilor, le-a dat apele mării, unde „să trăiască neconturbați!“ (Atențiune!)

Apoi — continuă ziarul Brasoi Lapok: — Dumnezeu a grăit omului zicând: „pentru voi am făcut pământul și toate ce se găsesc pe el, luați-le toate și le stăpâniți!“

Ne oprim aici și atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra intențiunilor voalate aceluiași articol, care e plin de pilde frumoase, și are scopul de a personifica, jelania „oropsiților“ maghiari, în contra „tiranilor“ români și cari pilde, hipersocialiste, comuniste — sau cum să le mai numim — sunt aduse față de noi, abia scăpați din robia celor cari și azi

zic că: „Nem, nem, soha!“ — „nu, nu, niciodată!“ sau, că nu vor lăsa să stăpânim acestea ținuturi (Ardealul) pe cari le avem ca moștenire dela părintele nostru GELU.

Autorul articolului din „Brasoi Lapok“ cunoaște prea bine istoria universală și indeosebi a ținutului Ardealului, poate este la curent și cu datele statistice a populației, însă, cu o istețime sau, mai bine zis, prin arta jocului cuvintelor, a combinat în așa fel articolul său încât, merită toată lauda pentru iscusința sa, în ce privește nucleizarea istoriei universale căci, dela facerea lumii, (prin pildele amintite) ajunge cu o trăsătură de condeiu chiar la adunarea națională din Alba-Iulia, unde s'a hotărât unirea Ardealului cu patria mamă în anul 1918, la 1 Decembrie.

A uitat intenționat autorul, suferințele neamului românesc timp de una mie ani, sub oropsirea maghiară, a uitat omorurile, schingiuirile, întemnițările și persecuțiile de diferite soiuri, făcute de maghiari, în rândurile poporului nostru, care cerea să fie liber, necutezând să amintească măcar de .. egalitate, a uitat cu dinadinsul autorul, toate aceste și indeosebi și aceea că, ungurii barbari au găsit aci pe GELU — și nu GELU pe unguri!!

Am zis că abuzează de blândețea noastră, ba ne și batjocoresc prin exprimarea cea mai elocventă a nesocotirii celor sancționate prin tratatele de pace și prin jignirea mândriei noastre naționale, când — spre exemplu — numai că nu scrie: „Nem, nem, soha“, amintind Alba-Iulia prin analizarea, următoare a numirei: Alba-Iulia, cetatea albă alui Gyula. „Ani nenumărați au trecut prin fusul istoriei lumii, — zice autorul — până când oamenii au găsit de cuviință ca, drepturile dăruite omului din partea lui Dumnezeu (aceasta au zis-o ungurii la 1848 și înainte 800 ani!) trebuie sancționate și prin scrisuri pecetluite, sigilate! (?) (Să ne reîmprospătăm patimile seculare a poporului român oropsit de unguri! — Atunci nu le trebuia și acum nu le place scrisuri cu pecete! (?) ... Se adunaseră dar ... la cetatea albă

numită după numele vizirului Gyula și au declarat (românii!) că, dau libertate . . . tuturor la fel!“

Ce ziceți români buni la aceasta?! Ce credeți că a simțit autorul? Vă spun eu: „nem, nem soha!“ Pentru ce au murit oare, apostolii neamului: Horia, Cloșca, Crișan și Iancu!?

Am greșit însă, când în primele rânduri al articolului i-am numit pe maghiarii noștri de nepoliticoși căci, în acest articol, (— comentat și reprodus în unele părți, spre a atrage atenția forurilor competente asupra abuzului ziarului numit, —) cu o elegantă politică și caracteristică, autorul articolului care întreabă că: „Incă . . . până când?“ — denunță, rezilierea contractului unirii dela Alba-Iulia (1918), dacă și nu chiar fățiș — prin jocul cuvintelor conexate și combinate, ce cu greu le poate înțelege unul dintre noi românii, care nu prea posedă la perfecție limba maghiară.

La tot cazul însă, sunt otrăvitoare asemenea texte și declarații, ce rămân înfipte în sufletele minoritarilor maghiari cari își alimentează idea și visul „Ungariei Mari“, prin rândurile de acest soi, pline de expresiuni clandestine, de șovinism, pe când sunt duduși și măguliți în țara noustră.

Autorul articolului zice că, îndată ce nu se respectă contractul (?) (face aluzie la adunarea din Alba-Iulia) ungerimea dela noi nu mai este obligată întru nimic față de contractant (?) (Statul român) încheindu-și rândurile prin cuvintele pe cari le reproducem și noi, însă cu puțină schimbare.

Ei zic: Până când . . . ?!

Noi zicem: Până când, — românii?!

Și totatunci rugăm atenția deosebită a Ministerului de Interne față de acest ziar, care precum s'a mai constatat, se prea avântă și prea mult curaj are, ce pe noi ne cam jignește. (M.—a)

† Iuliu Coroianu

— Ultimul din autorii „Memorandului“ —

Din Cluj ne vine vestea înțării din viață a bătrânului luptător Iuliu Coroian, care împreună cu Aurel Popoviciu și părintele dr. Vasile Lucaciu („Leul dela Șeșești“) a alcătuit „Memorandul“ (1892), cuprinzând o largă și documentată expunere a suferințelor neamului românesc din cuprinsul Ardealului și Banatului.

Iuliu Coroianu s'a născut în anul 1847, în comuna Dorolți din județul Satu-Mare, el moare deci în vârstă de 80 de ani. Defunctul a jucat un rol important în mișcarea noastră națională, fiind adesea însărcinat cu alcătuirea diverselor elaborate menite publicității.

În anul 1881, Partidul Național schimbându-și programul, Iuliu Coroianu a fost raportorul noului program.

Tot el a fost însărcinat de tovarășii săi, să alcătuiască celebrul „memorand“, dus de o delegație la Viena, pentru a fi predat împăratului. Pentru acest fapt, numeroși români au fost condamnați la ani de închisoare. Iuliu

Coroianu s'a ales și el cu doi ani și opt luni de temniță, din care a făcut un an și opt luni, în Seghedin.

Defunctul era de profesiune avocat. În această calitate el s'au bucurat de mari succese. În special a avut de purtat numeroase procese, așa zise „urbariale“ ale țaranilor iobagi, eliberați în 1848.

Înmormântarea scumpului decedat s'a făcut, eri Joi, după amiază la Cluj.

Odihnească în pace“!

Conflictul Italo-jugoslav

— Cum înțelege guvernul italian executarea unei anchete —

„Petit Parisien“ anunță din Roma cu privire la incidentul italo-jugoslav, că guvernul italian ar fi partizanul unei anchete amănunțite, nicidecum localizată la frontiera sârbo-albaneză, Guvernul italian dorește ca ancheta să îmbrățișeze întreg ansamblul de chestiuni puse de Italia și să se efectueze și în interiorul Jugoslaviei, până în arsenalele și magaziiile militare.

Di subsecretar de Stat la finanțe despre contrabanda de mătăsă dela Arad

În ședința din 28 cor. a Camerei, dl deputat cuzist M. P. Florescu, reaminteste din nou chestia contrabandei de mătăsă »afacerea Gross«.

Pe lângă documentarea activității dsale, dl deputat cuzist Florescu, aduce servicii reale statului, prin punerea din nou la tapet a chestiei amintite, prin care s'a frustat statul cu câteva zeci de milioane și care, odată rezolvată, desigur că, va avea efectul de mult dorit, prin care se vor mai împuțina aceste atentate la industria, comerțul și vistieria statului român, comise de loialii săi cetățeni Gross și mii de același soi și neam.

Acum, când acești cetățeni încep a se simți prea bine la noi, când se văd protejați de legile statului în ce privește viața, avuți și drepturile de cetățean, în cari sunt egali cu noi românii conform noii constituții, au început a practica cu o cutezanță uimitoare contrabandele de tot soiul, fiind păzitorii graniței în permanență consemnare riguroasă spre a-i putea stârpi pe acești inamici periculoși ai comerțului, industriei și a vistieriei statului.

Într'un chip miraculos lasă, aceste lichele tragând procesele »afacerilor« și se nizuiesc numai de a elabora stranspunerea dosarelor la Buanrești, unde, zeci de luni, ani, odihnesc aceste dosare în arhiva sau biroul vre-unei »istanțe«, care sigur că nimic comun nu are cu sentimentul iubirii de patrie sau conștiința cu care orice funcționar al statului datorează față de incede-

rea depusă în el, fapt recunoscut și subliniat de însuși dl subsecretar de stat la finanțe Manoilescu, care în ședința de ieri a Camerei, provocat de deputatul Florescu, a declarat următoarele:

»In ce privește contrabanda dela Arad, este adevărat că s'a descoperit acea contrabandă. Ceea ce este regretabil e că contrabanda durează de un an. Pagubele statului sunt considerabile. Pentru ceea ce s'a dovedit am sesizat justiția.

Contrabandele cele mai îndrăznețe se săvârșesc la toate granițele. Măsurile de apărare ale statului devin, zi de zi, mai grele Statul e păgubit enorm de pe urma acestor contrabande. Cu atât mai mult deci atunci când prindem o contrabandă, trebuie să urmărim pe contrabandiști cu toată rigoarea legilor. Ceea ce vom și face.«

Aceasta cuvântare — și mai cu seama că a fost rostită din partea unei persoane competente — a avut un efect de nedescris asupra Camerei, și a determinat pe deputatul Florescu să-i aducă mulțumirile cele mai exprimate dlui Manoilescu, care a dat dovadă că se interesează de aproape de păzirea bunurilor și intereselor statului.

Mulțumirile exprimate au fost răsunetul prealabil a mulțumirilor noastre, a cetățenilor țării și îndeosebi ai celor din Arad, locul unde s'a întâmplat aceste lucruri și unde vom avea fericierea să asistăm la dezbaterile procesului, la publicarea sentinței care, după cum zice și dl Manoilescu se va aplica »cu toată rigoarea«.

SEXTUS

Sedința Consiliului Comunal Arad din 31 Martie a. c.

Consiliul com. al Municipiului Arad, întrunindu-se în ziua de 31 Martie a. c. la orele 4 și 20 în sala mare de ședință a Primăriei, sub presidenția dlui primar dl dr. St. Angel, a acordat cuvântul dlui I. Berzovan șeful serv. financiar, care referă cu privire la deschiderea de credite extraordinare și suplimentare, în legătură cu modificarea bugetului pe anul 1926, aprobată de Consiliul comunal cu decizia Nr. 2249/1927.

Au luat cuvânt domnii consilieri Albu, dl Făskerti, după care Consiliul com. aprobă referatul dlui șef de serv. în senzul propus. După aceasta urmează, stabilirea retribuției primarului și a membrilor delegației permanente, stabilindu-se pentru primar suma de 20.000 lei salsr și 10.000 lei spese de reprezentare. Dl președinte se reîntoarce și preia presidenția și mulțumește membrilor consiliului, apoi urmează stabilirea retribuției membrilor delegației permanente. Membrii delegației permanente părăsesc sala, Dl I. Berzovan, citește propunerea de-

legației permanente propune suma de 12.000 lei ca retribuție membrilor delegației permanente.

Dl Gheorghe Voștinari este contra propunerii făcute și propune suma de 8000 Lei.

Dl dr. V. Hotăran este de părere ca să se aprobe suma propusă.

Dl dr. Stoinescu, propune suma de 8000 Lei, cu atât mai vărtos, că nici cei deia județ nu primesc mai mult, cu toată adesea în interes de serviciu se deplasează în județ.

După o discuție îndelungată se primește propunerea dlui A Stoinescu.

Dl dr. Miclea propune, ca să se facă deosebire între membrii delegației permanente și ajutorului de primar să se voteze o sumă mai mare. Dl președinte face cunoscut, că nu se poate admite propunerea făcută, deoarece este contra dispoziției legii.

După aceasta se urmează la ordinea de zi. Dl Const. Teodorescu, cerând cuvânt face cunoscut că va apela rezultatul votului secret prin care s'a stabilit suma de 8000 lei ca retribu-

țiune membrilor dela primărie. După aceasta dl I. Berzovan, referă cu privire la bugetul Municipiului pe exercițiul anului 1927.

Dl Gh. Voștinari, propune ca bugetul să fie discutat din articol în articol ca să se cunoască în fond tot bugetul de fiecare consilier. Discuția bugetului să se amâne pentru 5 Aprilie cor., bugetul să fie bătut la mașină ca fiecare consilier să primească un exemplar spre a avea posibilitatea să-l studieze. La fel propune și deliberarea asupra actului de sarcini, pentru înființarea

circulației tramvaiului electric și a vehiculelor publice.

Dl Berzovan, citește bugetul dl Strigl obiectionează paragraful 5 din bug. referitor la taxele impuse după valoarea locativă a diferitelor localități deoarece comerțianții în urma acestor impuneri ar ajunge să nu poată satisface greutăților.

În urma acestor discuții, dl președinte mulțumind membrilor consilieri pentru participare, închide ședința la orele 8 și un sfert urmând a se continua în 1 Aprilie a. c. la orele 4. Ga.

Situația internă

— Parlamentul votează două legi mari. — Totuș se urmează tratative între național-țărăniști și guvern? — Tratativele româno-maghiare la Budapesta. — Guvernul și conferința internațională economică —

Pe ziua de ieri, Parlamentul a votat două legi de cea mai mare importanță: a construcțiilor și a locuințelor, prezintată la Senat de dl ministru Trancu-Iași și a doua, pentru înființarea celor 33 catedre universitare, cu ocazia creării facultății de teologie din Chișinău (Basarabia), prezintată Camerei de dl ministru I. Petroviciu.

Importanța primei legi a arătat-o dl ministru Trancu-Iași, în cuvinte pline de un profund spirit de »umanitate«, spunând că »nu există lege de un interes mai mare, social și național, ca legea construcțiilor. Cine are un adăpost, nu mai este revoltat. Iar, cine, locuiește, fie într'o mansardă, fie într'un subsol, cu adeseori în simple magazii și prin vagoane, — nu numai vara, ca în mijlocul celor mai cumplite ierni, — va căuta distracția în cârciumă. Dacă i-ar intra în casă o rază de soare, n'ar mai întârzia în cârciumă«.

Pentru a îndrepta această stare intolerabilă de lucruri, dlul Trancu-Iași a întocmit proiectul pe care Senatul l-a votat, dând posibilitate guvernului de-a veni pe viitor în ajutorul funcționarilor săi cu câte-un modest cămin.

Dar, odată cu grija pe care guvernul actual o poartă situației materiale a locuitorilor acestei țări, nu se scapă din vedere nici îmbunătățirea lor culturală. Dl ministru I. Petroviciu, a creat o nouă facultate de teologie la Chișinău, în Capitala Basarabiei, cu care ocazie, a dat ființă legală și nu catedre universitare, ce erau înscrise numai în buget.

Această nouă lege, la Cameră, a fost aprobată de reprezentanții întregii opoziții, afară de cei liberali, adică de așa ziii stâlpi ai partidului... cultural.

Incheind frumosul și lămuritorul dsale discurs, dl ministru I. Petroviciu a spus următoarele:

»N'am găsit că e nevoie de prea multe motive, deoarece această corespundență unei necesități naționale, fiind în asentimentul tuturor bunilor și

desinteresaților Români, cari »nu pot dori altceva, decât, ca noua creațiune culturală să dăinuiească tot atâta vreme cât neamul românesc va trăi și va stăpâni în granițele de azi«.

Cuvintele din urmă de căld patriotism, ale dlui ministru I. Petroviciu au fost acoperite de aplauzele întregii Camere.

Confratele »Cuvântul« din București, publică amănunțele negocierilor național-țărăniștilor cu guvernul. După informațiile, pe cari confratele nostru le deține din bună sursă politică, faza actuală a acestei negocieri e următoarea: »se așteaptă de zece zile răspunsul generalului Averescu, care n'a mai dat semn că e grăbit să răspundă. Așteptarea se prelungește până Sâmbătă«.

Dacă nici atunci primul-ministru n'are să răspundă, partidul național-țărănesc va considera tratativele definitiv rupte, — și va da un alt comunicat prin care »bine înțeles, le va desminți în întregime.«

Alăltăieri dimineața di Gunar, de curând întors dela Budapesta, unde au avut loc tratativele româno-maghiare pentru rezolvirea litigiilor pendinte, a făcut dlui subsecretar de stat M. Manoilescu o expunere amănunțită asupra stadiului acestor tratative. Dsa a fost primit și de dl ministru Mileu, dela externe, care i-a dat instrucțiuni în vederea tranșării definitive a tuturor chestiunilor, rezultate din aplicarea tratatelor de pace.

Peste câteva zile dl Gunar se întoarce la Budapesta.

Conferința economică internațională, care se va deschide la începutul lunii Mai, se pare că va avea o mai mare însemnătate decât cele făcute până acum. După informațiile aduse de dl Titulescu, la această conferință vor participa numai specialiști, și se va pune în discuțiune întreaga situațiune creată de industria și finanțele de după război.

O noapte fioroasă

Încă copil abia sburătorit aveam slăbiciunea de a umbla răsleț și de a mă duce departe, ca să văd și să pat multe și slăbiciunea aceasta mi-a crescut după ce am ajuns om tânăr. Licean, îmi petreceam vacanțele mai ales călătorind, așa ca să călătoresc, totdeauna pe jos și de cele mai multe ori singur singurel. Lasă că nu prea puteam să-mi găsesc tovarăș, dar îmi mai și plăcea să umblu singur, căci mă opriam când și unde-mi plăcea și-mi alegeam drumul după propriile mele impulsuni.

Am ajuns în sfârșit să-mi fac examenul de maturitate — tocmai la Sătmăre. Drept răsplătă a succesului, am cerut voe să mă întorc pe jos acasă.

Era un drum, pe care numai în timp de câteva săptămâni puteam să-l fac și mă costa mai mult decât făcut în două zile parte cu diligența, parte pe calea ferată, dar măncântă tocmai lungimea timpului ce aveam să petrec

călătorind peste Ardeal, prin mijlocul unei lumi mie necunoscute.

Mi-am cumpărat dar o tașcă de piele, în care mi-am luat diploma, două cămăși, trei perechi de ciorapi și câteva batiste, am expediat restul bagajului acasă și am plecat cu alți patru tovarăș. Unul din aceștia a rămas seara la Seini, iar alții doi s'au despărțit de noi la Baia Mare, unde am stat o zi întreagă, ca să vizităm minele de aur și instalațiunile pentru curățirea aurului. Cu al patrulea, Zehe, am urmat drumul pe la Baia Sprie și pe la Siseștii Părintelui Lucaci până la Capnic, unde tatăl său era director de mine.

La Capnic am stat timp de câte-va zile, am luat parte la o reprezentațiune de diletanți și la un bal împreună cu ea, am trăit bine și m'am împrietenit cu multă lume, între care și Părintele Fogarași, capelanul greco-catolic, un naționalist înfocat.

Dela Capnic drumul trece peste

muntele Rotunda la Strâmbu, care se află în Ardeal.

»Să te scoli mâne foarte de dimineață, — căci altfel te prinde noaptea pe Rotunda« — 'mi zise Zehe, tatăl în ajunul plecării.

M'am și sculat, mi-am luat în curând după cinci cafeaua cu lapte și pe la șase eram pornit pe deal.

Mai înainte de a ieși însă din sat mă pomenesc cu Părintele Fogarași în calea mea.

»Cum? — îmi zise. — Dta român dela Arad și eu român de aici, și ești în stare să pleci ca din pușcă fără ca să luăm ziua bună dela altul?»

Nu era, în adevăr, așa ceva cu puțință: trebuia să mai bem împreună un pahar de vin, să gustăm din șunca și din brânza Părintelui Capelan, ba ei mi-a mai înfășurat în hârtie și ceva merinde pentru drumul pustiu.

Ce Rotunda? — ce drum lung, — ce noapte? — Par'că nu mai umblasem eu noaptea pe drumuri pustii?

Era pe la zece când am plecat,

o zi călduroasă și nu tocmai plăcută.

Partea despre Capnic a Rotundei nu era pădurită, și serpentina urca cotind fără de umbră. Abia pe ici pe colo era câte un tufiș, care-mi zicea parcă »vino colea pe iarba verde și răsufli'n umbra mea«.

Eu nu mă prea împotriveam, ba colea pe la ameză am tras și un puu de somn, căci nu mă zorea nici meni.

Crescut la marginea șesului nesfârșit, eu umblasem numai printre dealuri mai mici și nu puteam să-mi fac închipuire despre un munte ca Rotunda. Cu cât mai mult urcam, cu atât mai largi mi se deschideau vederile în spre țara Oașului, colo spre întinșurile țării ungurești, cu atât mai vărtos mă emoționam respirând aerul proaspăt și curat și admirând bogăția fermelor ce se desfășura în fața mea.

»Da! — îmi ziceam, — aici da, să tot trăiești și nu te mai saturi de viață«.

A sosit însă și nespuse de frumosul

Jalea din Segă

Dacă vrei să-ți faci o idee despre mizerie și sărăcie, nu te duce la sate, ci atît mai puțin în centrul orașelor unde vei găsi binefacerea realizată de civilizație și bună stare. Ci dute la periferiile orașelor, în suburbii sau mahalale și vei găsi întreg corțelul de neajunsuri, tributare lipsei și sărăciei.

Aradul nostru încă își are suburbii lui, cel mai jalnic parecă este Segă. Aici își duc traiul mizer pe lângă românii cu ceva stare și cam 1800 de suflete, cari deși nu sunt români vorbesc numai românește, se închid românește, sunt toți de confesiunea unită, una din confesiunile naționale.

Din ei își recrutează orașul muncitorii zilieri, dar sunt între ei și meșteșugari și chiar agricultori. Țiganii din Segă — căci despre ei este vorba — cărora le mai place să se numească români, având limba maternă limba românească, au fost colonizați pe teritoriul orașului, unde și-au zidit căsuțe primitive, schimbând viața strămoșească de nomazi, într-o viață stabilă, dar încă patriarhală, fiind abia la începutul ei.

De vre-o câțiva ani necesitățile edilitare ale orașului reclamă mutarea lor în altă parte a periferiei și de aci

jalea și îngrijorarea lor. De câte ori găsec vre o inimă înțelegătoare a păsurii lor, se plîng și se jeluiesc că rămân pe drumuri. După cît suntem informați nu vor fi mutați, vor fi sacrificăți numai aceia cari vor cădea în dreptul străzilor noi ce se vor face.

Oricît de puțini ar fi aceia la număr pentru ei înseamnă un mare dezastu, deși vor primi din partea orașului un alt loc de casă, sunt atît de săraci, că nu vor fi în stare să-și ridice din nou o casă, oricît de modeste ar fi pretențiile lor.

Pentru aceea orașul va trebui să găsească o modalitate ca să-i ajute pe acești nevoiași ca să-și poată clădi alte căsuțe, unde să se adăpostescă. Din reforma agrară n'au avut norocul să beneficieze și ei, iar lipsa de lucru ce este astăzi, ei o resimt mai bine.

Astăzi își au și ei păstorul lor sufletec în persoana unui harnic și meritos profesor din loc, care se interesează nu numai de sufletul lor ci va și să intervină prin tactul și priceptele ce-l caracterizează. Ia autăritățile în drept pentru a nu rămâne pe drumuri acești săraci ai orașului nostru

S'a exprimat părerea, că această anexare este condiția primordială a dezvoltării orașului și chiar dacă ar pretinde jertfă și nu ar fi deocamdată decât administrativă, formală, totuș trebuie făcută, ca să dea orașului dovadă de existență, să se țină seamă

de el și să nu fie considerat de un oraș de periferie căruia i se iau și nu i se mai dau instituții publice importante.

Cu aceasta ordinea de zi epui-zându-se, ședința a luat sfârșit la ora 8 seara.

INFORMATIUNI

Insemnătatea istorică a zilelor

La 1 Aprilie 1749, în Franța s'a dispus eliberarea iobagilor și s'a dat drepturile politice și civile, cetățenilor negri și chinezilor.

M. S. Regele grav bolnav

Buletinul oficial a medicilor Casei Domnitoare anunță că, M. S. Regele s'a îmbolnăvit, constatându-se bronșită pulmonară.

Temperatura 38.7, pulsația 96 respirația 32.

Controlul fiscal al întreprinderilor

Instrucât s'a constatat că unele societăți comerciale și industriale, care-și au întreprinderile în provincie iar sediul reprezentăției în București, au înfățișat organelor fiscale centrale situații financiare ce nu corespund realității, remarcându-se în acelaș timp nepotriviri importante la centru și registrele ținute la sediul întreprinderilor respective din provincie, ministerul de finanțe a dispus instituirea unui control sever al gestiunii tuturor întreprinderilor cu mai multe sedii în țară. Controlul se va exercita paralel cu registrele ținute atât la sediul central, cât și în registrele ținute la sediul provincial al întreprinderilor.

Domnii abonați, cari sunt în restanță cu abonamentul ziarului îi rugăm să binevoiască a ni-l achita cât mai curând.

CINEMA ELISABETA.

Excepțional azi după masă la orele 5 jum., 7 jum. și 9 seara

MIZERABILII

PARTEA I.

După romanul lui Victor Hugo. O recreație puternică de film în 20 acte marl. în rolul principal: SANDRA MILOVANOFF și IOAN ZOU-LONT. ... Prețuri regulate.

Viaș cel mai mare film alui

HARRY PIEL

Dela Camera de comerț și industrie

Camera de comerț și industrie din Arad aduce la cunoștința comercianților cari doresc să viziteze Târgul internațional de mostre din Poznań, căci Căile Ferate Polone acordă vizitatorilor o reducere de 66 și doi a treia procente din taxele tarifare la înapoiere.

Târgul din Poznań va fi ținut între 1 și 9 Mai 1927.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :. serviciu punctual.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 31 Martie 1927

Berlin	123.25
Amsterdam	208.—
New-York	51987.50
Londra	2525.25
Paris	2036.—
Milano	2382.50
Praga	1539.50
Budapesta	9080.—
Belgrad	913.50
București	3.40
Varșovia	57.95
Viena	7310.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	640.—
Berlin	39.50
Londra	805.—
New-York	163.50
Italia	760.—
Elveția	3200.—
Viena	23.50
Praga	490.—

Sedința plenară a Cons. de Adm. al Camerei de Comerț și Industrie Arad

Consiliul de Administrație al Camerei de comerț și industrie din Arad a ținut Miercuri la 30 Martie a. c. ședință lunară.

Ședința a fost prezidată de dl dr. M. Mărcuș. Între asistență a fost și dl Anton Tănuș subdirector general în ministerul industriei și comerțului, care este și prezidentul comitetului de cenzori al Camerei.

S'au făcut diverse comunicări de interes general și un raport sumar despre lucrările comitetului, făcute între timp. La întrebări și propuneri a luat ca primul cuvântul dl Ludovic Schulik, cerând în numele Sindicatului Micilor Comercianți să se protesteze pe lângă Administrația Financiară în contra impunerilor exagerate.

Di administrator Nicolescu fiind de față, e rugat de președinte să dea informații.

În răspunsul său a subliniat toate acele argumente, cari au făcut să se sporească într-o măsură oarecărare impozitele pe anul curent, arătând totodată că cazurile izolate de nemulțumire nu trebuie generalizate, asigură asistența, că impozitele fixate nu sunt exagerate și că în cazuri de reclamații juste se țină seamă de plângerile contribuabililor.

Raportul către adunarea generală

citit de secretarul general, cuprinde sumarul activității Camerei pe întreg anul trecut, precum și socotelile finale. La propunerea dlui Adler au fost aprobate cu mulțumire.

Deasemenea a aprobat cu unanimitate intervenția cu privire la înființarea unei școli medii de agricultură în Arad, pe tereul fostului aerodrom, de lângă fabrica Neuman. Elaboratorul Camerei cu privire la proiectul de lege pentru reglementarea muncii la domiciliu a fost acceptat nemodificat.

Alipirea Aradului Nou și Mureșului de Arad și chestia tramvaiului, care preocupă de mai bine de 20 ani edilii noștri, a dat loc la vii discuții. Aradul nu dispune nici de un mijloc de comunicație modern.

S'a căzut de acord să se stăruiască pe lângă Primărie pentru soluționarea cât mai grabnică a problemei comunicației.

Camera crede, că ar fi bine, să fie edificat pe artera principală de comunicație tramvaiul electric, iar pe străzile laterale către periferii să circule autobusul.

Anexarea Aradului Nou a fost salutată cu o deosebită bucurie și s'a hotărît să se intervină deasemenea pe lângă Primăria Orașului, ca să reia tratativele întrerupte.

apus de soare, și tainicul amurg al serii, o liniște sărbătorească se revărsa peste larga lume, dar eu încă tot urcam. Mă uitam înainte bine, cum a ajuns românul să zică „Ți se face părul măciucă”.

După ce s'a întunecat, cerul s'a acoperit de nori, și abia din când în când străbătea printre ei lumina unei trecute spre apus.

Pe ici pe colo se vedeau focurile păstorilor din poiene, și din când în când răsuna ecoul lung al unei descărcături de pușcă.

„Sperie urșii îmi ziceam, ca să nu se apropie de turme și de porumbiști”.

Era în toate aceste un farmec mie până atunci necunoscut, dar mă simțeam obosit frânt și mi se făcea nod în gât când mă gândeam, că nu-mi rămâne decît să merg înainte și că mult o să tot merg.

Cam pe la miezul nopții am sosit, în sfârșit, în culme și-am început să cobor. Era însă cu totul altă lume: serpentina trecea prin codru des, — la o parte surpătură, iar la cealaltă prăpastie fără de fund. Nu se mai vedeau acum focurile și razele palide ale unei numai din când în când se

furișau prin frunziș, dar tot mai răsunau focurile descărcate spre a speria urșii iar licuricii risipiți pe ici pe colo dădeau strămtei priveliști un caracter oare cum sinistru.

Singur în miez de noapte prin codrul pustiu și tăcut, ași fi voit să bată vântul și să scuture frunzișul. Nici o adiere ușoară însă, nici cosaci, nici greeri, nici fipetul vre-unei păsări de noapte nu turbura liniștea nopții și tresăriam cutremurându-mă în toate mădulările când răsunau din depărtare descărcăturile.

Și dacă vre-un urs, uimându-mi apropierea, se coboară din culme, ori se urcă din hârtoape!?

Văzusem odăla într-o menagerie un urs, care-și lungea labele torcând ca pisica.

Coborând acum la vale îmi era mereu par'ca aud mai la dreapta, mai la stînga, când la deal, când la vale aceea mormăială somnoroasă a ursului, care-și linge labele, apoi îmi răsunau peste puțin prin frunzele uscate pași greoi și mi se răcea sângele în vine.

Nu era urs nicăiri prin apropiere, dar eu auziam când mormăiala, când pașii greoi, vedeam mogâldeață când

deasupra săpăturii, când jos în prăpastie, când în fața mea la cotitura drumului și înfelegeam din ce în ce mai bine, cum a ajuns românul să zică „Ți se face părul măciucă”.

Nu-mi era frică, nu-mi venea nici să fug, nici să mă ascund, ci mergeam automatic înainte, doar din când în când mă treceau fiorii de-mi furnicau toate vinele, părul mi se făcea fețe-fețe în cap și pălăria de paie îmi cădea peste obraz la picioare.

O ridicam, mi-o puneam iar în cap și-mi urmam mai inimos drumul; de geaba mă încredințam însă eu însumi pe mine, că nu e nici urs, nici vre-o altă fiară prin apropiere, căci iar auziam mormăială și pași, iar vedeam mogâldeață și peste cât-va timp iar îmi cădea pălăria din cap. Îmi dădeam foarte bine seamă, că îmi fac spaimă din senin, că mi se năzărește ca și calului sperios și îmi venia să răd așa singur de mine însumi: nu puteam însă să scap de nălucirile ce îmi făceam.

Deodată, târziu după miezul nopții, ajuns la o cotitură, unde drumul trecea în altă parte a coastei, am auzit răsunând în largimea unui luminis lătratul unui câine.

Au trecut de atunci ani mulți, dar îmi răsună și acum în ureche ca o senină veste de scăpare acel lătrat de câine.

Ochii mi s'au umplut de lacrimi și-am pornit în pas săltat la vale.

Mă știam, în sfârșit, prin apropiere de oameni, și de aci înainte puteam să răsufli ușor.

Peste cât-va timp am auzit și sunetul de atunci mi-e nespus de dulce, al unei talange, — tot în vale, tot de parte, tot răsunând din luminis în noaptea până acum pustie, iar la o cotitură am dat de o căpiță de fân proaspăt, cosit de pe la marginea pădurii.

Mai era mult și până la câine, și până la talangă, dar răsuna în vale și lătratul și talanga, și eu, simțindu-mă bine adăpostit, mi-am făcut culcuș sub căpița de fân mirositor, m'am culcat, și fericit se zice cel ce poate să doarmă cum am dormit eu atunci, la marginea șerpuitorului drum de pe Rotunda.

Ioan Slavici

Licitație minuendă.

Com. bis. Sâmbăteni zidește Casa Culturală, licitația minuendă pentru lucrările de zidar și dulgher să va ținea în ziua de 3 Aprilie la ora 3 d. m. în Sâmbăteni. Condițiile să pot vedea la of. parohial.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 3 Aprilie a. c. la ora 9 a. m. comuna promontorială Podgoria î-și va ține

Adunarea generală

pentru predarea socoților anului trecut. 920 Podgoria, la 26 Martie 1927. Primăria Promontorială.

Advertisement for F. L. Popper Bally (Schweitz) shoes, featuring an image of a shoe and text: 'Cele mai frumoase și mai bune ghete a fabricilor F. L. Popper Bally (Schweitz) pe lângă prețuri ieftine la 811 Lévai și Szighetfi înainte Buchsbaum și Co. depozit de ghete ARAD.'

Haine (blous) croșetate, veste, Poelle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la SZANTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245

Dacă vrei să dejunezi sau să cini ieftin și să fii servit ooo conștiincios caută ooo hala de vin a viticulturii „Minorităților” aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente! Deschis până la ora 12. ooo 511

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale al doamnei Cristina Săbău Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, Ilngerle etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiunile de modele pe pânză. 1

Cine vrea să cumpere mobilă să-și ia atâta oboseală și să cerceteze depozitul fabricii KLUĞ din Aradul-Nou lângă podul Mu-reșului. ooo 621

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calo-rie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lu-mina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc. 3

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijii-rea lor și caută atelierul lui IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Ep. Radu Nr. 28., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai sufe-rinzi picioare ghete comode. 279

La Restaurantul Central Mic în zilele târgului: o mică gustare (ujină) și un pohar de bere, numai 10 Lei. Rog binevoitorul sprijin (928) IULIU DECSEY.

Baia arteziană SIMAY Baia cu aburi pentru femei Marți toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați afară de Marți în toată ziua, iar Sâmbătă și după masă. — Baia-vană deschisă în toată ziua de dimineața până seara. Hidroterapie, baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

În toată ziua mezeluri proas-pete, carne de porc, unsoare clisă, tofelul de cărnuri proas-pete la 480 Șumandan Gheorghe și Fiul Bulev. Regele Ferdinand No. 52 Cer sprijinul Onor. public românesc!

AVIZ! Aduc la cunoștința onor. pu-blic, că mi-am redeschis atelierul de în-călțăminte din Str. I. C. Bratiunu Nr. 21, unde primesc spre executare p lângă prețuri foarte reduse orice lucrări aparținătoare acestei me-serii. Rog binevoitorul Dvoastre sprijin Ludovic Szávay.

Atențiune Cine vrea să cumpere și ieftin, să cerceteze Maga-„ILICA” textile-manufactură, tricotați și modă bărbătească și dame Arad, Bulev. Regele Fer-nand 13 (fost Magazinul de Frații Apponyi).

Imprimeria-Mo Almási și-a permi-prăvăzia în Mărașesti No (fost Kossuth-ucca).

Advertisement for ANUNT (Notice) with text: 'Dacă aveți nevoie de ANUNT modern, efectuos, cercetați Admini-oo strația oo „Cuvântul Ardealului” din Arad, Strada Românilor Nr. 6'

Imprimeria Judetului S. A.

Arad, Strada Gheorghe Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparținătoare artei tipografice. :: Depozit de imprimate secretariale și advocatiale.